

Trouw en toegewijd

Belangrijke kenmerken van een discipel

Velen van ons hebben het voorrecht gehad om geboren te worden en op te groeien in een christelijk gezin. We gaan naar goede christelijke samenkomsten, lezen de Bijbel en zingen liederen. We hebben het gevoel dat we op de juiste plaats zijn en de juiste dingen doen..... en toch, er ontbreekt iets. Af en toe, als we bewust naar onszelf kijken, maken we ons zorgen omdat ons christen-zijn zo vlak en zonder diepgang lijkt. Het voelt zo anders dan de opwindende en de voldoening die we ervaren als we bezig zijn met een interessante studie of met het beklimmen van de maatschappelijke ladder. Het is zo anders dan de opwindende die we voelen als we onze volgende exotische vakantie geboekt hebben, of thuis komen met een nieuw elektronisch 'gadget'. Is ons saaie christenleven normaal? Is onze versie van het christendom echt? Is het eigenlijk wel terecht dat we onszelf "discipelen van Jezus Christus" noemen?

Wat is een discipel van Jezus?

Een discipel is een volgeling, een leerling, iemand die een leraar navolgt en zich onderwerpt aan zijn leer. In het Nieuwe Testament lezen we het woord "discipel" ongeveer 270 keer. Dat woord is niet automatisch inwisselbaar met de woorden "gered", "heilige" of "wedergeboren christen". In algemene zin wordt het woord gebruikt om te verwijzen naar mensen die mee liepen met Jezus, of die positief tegenover Hem stonden. (Johannes 6:66, 19:38). Soms wordt het alleen voor zijn 12 volgelingen gebruikt. (Lucas 22:11). Het wordt ook gebruikt om mensen met een bijzondere toewijding aan Christus aan te duiden. We vinden mannelijke en vrouwelijke discipelen (Handelingen 9:10, 36). De leerlingen van Jezus werden voor het eerst "christenen" genoemd rond het jaar 44. Waarschijnlijk was deze term minachtend bedoeld. (Handelingen 11:26) De term wordt maar 3 keer gebruikt in het Nieuwe Testament. Pas vanaf de tweede eeuw werd de naam "christen" door gelovigen als een eretitel beschouwd. De apostel Paulus gebruikt in zijn schrijven nooit de woorden "discipel" of "christen".

De arts Lucas vertelt het verhaal waarin Jezus uitlegt wat hij verwacht van een discipel: *"En vele menigten trokken met Hem mee, en terwijl Hij Zich omkeerde, zei Hij tegen hen: Als iemand tot Mij komt en niet haat zijn eigen vader en moeder en vrouw en kinderen en broers en zusters, ja, ook zelfs zijn eigen leven, die kan Mijn discipel niet zijn. En wie zijn kruis niet draagt en achter Mij aan komt, kan geen*

discipel van Mij zijn. Want wie van u die een toren wil bouwen, gaat niet eerst zitten om de kosten te berekenen, of hij de middelen wel heeft om het werk te voltooien? Opdat niet misschien, als hij het fundament gelegd heeft en niet in staat is het te voltooien, allen die het zien, hem beginnen te bespotten, en zeggen: Deze man begon te bouwen, maar heeft het werk niet kunnen voltooien. Of welke koning die een oorlog in gaat om te strijden met een andere koning, gaat niet eerst zitten om te beraadslagen of hij bij machte is met tienduizend man tegemoet te gaan die met twintigduizend man tegen hem optrekt? En zo niet, dan stuurt hij, als de ander nog ver weg is, een gezantschap om te vragen wat de vredesvoorwaarden zijn. Zo kan dan ieder van u die niet alles wat hij heeft, achterlaat, geen discipel van Mij zijn. Het zout is goed, maar als het zout zijn smaak verloren heeft, waarmee zal het smakelijk gemaakt worden? Het is niet geschikt voor het land en ook niet voor de mesthoop: men gooit het weg. Wie oren heeft om te horen, laat die horen” (Lucas 14:25-35).

Die dag hadden veel mensen hun werk en bezigheden laten liggen om te luisteren naar de Heer Jezus. Waren zij echte discipelen? Hoe groot was hun betrokkenheid? Jezus wendt zich tot de groep eenvoudige volgelingen en schokt hen, door drie basisvoorwaarden te geven voor discipelschap.

1. Jezus – degene waar ik het meest van houd

“Als iemand tot Mij komt en niet haat zijn eigen vader en moeder en vrouw en kinderen en broers en zusters, ja, ook zelfs zijn eigen leven, die kan Mijn discipel niet zijn” (vs. 26). De Bijbel heeft familiewaarden hoog in het vaandel staan. Het is duidelijk dat we niet geroepen worden om onze familie te verachten. De term “haten” wordt gebruikt op een relatieve manier (Matteüs 10:37). Van de verschillende mensen die we kennen, hebben we de één meer lief dan de ander. Wat Jezus zegt is dat, als we Hem niet dieper en sterker liefhebben dan enig ander, we zijn discipel niet kunnen zijn. De Heer Jezus vraagt de hoogste plaats in ons hart en gevoelens. Welke plaats heeft Jezus in jouw hart?

2. Jezus – op de eerste plaats

“En wie zijn kruis niet draagt en achter Mij aan komt, kan geen discipel van Mij zijn” (v. 27). In die dagen, onder de Romeinse bezetting, had degene die zijn kruis droeg nog maar een paar uur te leven. Wat zou er door zo iemand heen gaan als hij zijn kruis droeg? Zijn prioriteiten zouden volkomen veranderen. Die familieruzie over een erfenis zou nu zo onbelangrijk lijken. Zijn diploma's, bankrekeningen en sociale status zo waardeloos. Net als zijn verwachte oogst, projecten op het werk en pensioenplannen. Je kruis dragen betekent: het leven van alle dag leven in het voortdurend bewustzijn van de dood en de eeuwigheid. Vrijwillig je kruis opnemen betekent het opgeven van je eigen rechten. Het kruis verandert onze waarden en prioriteiten. Er is niets mis mee om plannen te maken, te dromen of ergens naar te streven. Wat Jezus zegt is dat we zijn discipel niet kunnen zijn, als Hij niet de eerste plaats in ons leven krijgt, boven onze persoonlijke dromen en ambities. Welke droom of kracht drijft jou?

3. Jezus - mijn meest waardevolle bezit

“Zo kan dan ieder van u die niet alles wat hij heeft, achterlaat, geen discipel van Mij zijn” (v. 33). Betekent dit dat je geen privé-eigendommen mag hebben? Nee, de vraag is, wat onze *houding* is ten opzichte van wat we bezitten. We zijn tijdelijke beheerders van Gods zegeningen, nooit de absolute eigenaren. We worden naakt geboren, en we kunnen niets met ons meenemen wanneer we sterven. Maar het is verbazingwekkend hoe goed we ons kunnen vastklampen aan materiële dingen tijdens ons korte leven. Voor sommigen is het een auto, een huis of aandelen. Voor anderen is het een laptop, kleding of een muziekverzameling. Welke spullen geven jou veel voldoening? De Heer Jezus zegt dat we zijn discipel niet kunnen zijn als we onze bezittingen belangrijker vinden dan Hem.

Zout

We weten dat onze redding een geschenk van God is. We kunnen het niet verdienen, alleen bescheiden en dankbaar ontvangen. De Heer Jezus geeft hier niet de voorwaarden om *gered* te worden. Hij laat duidelijk zien welke houding nodig is voor het normale christelijke leven. De uitdrukking die de Heer drie keer gebruikt “die kan Mijn discipel niet zijn”, benadrukt hoe belangrijk deze norm is. Modern christendom gaat hier wat soepeler mee om. Veel mensen lijken tevreden te zijn als ze kerkelijke tradities volgen en gedoopt zijn. Wij zijn al snel tevreden als we vinden dat we naar een gemeente gaan met een goede bijbelse leer. Ziet onze levensstijl er heel anders uit dan die van materialisten, humanisten en levensgenieters om ons heen? Natuurlijk is er niets mis met het creëren van welvaart, het helpen van medemensen of met plezier hebben. Maar de norm die Jezus stelt verandert je kijk op het leven. De vraag is niet of we willen *lijken* op zout, maar of zout willen *zijn*. Om smaakmaker te zijn (vers 34), te beïnvloeden, te veranderen, te bewaren voor bederf (een eigenschap van zout). Deze toewijding aan de Heer Jezus moet te zien zijn in alle facetten van ons leven. En als we falen? Jammer genoeg, ook dat gebeurt. Laten we nooit vergeten hoe groot Gods genade is. Als opnieuw geboren christenen zijn we nu kinderen van God. We zijn geaccepteerd en onvoorwaardelijk geliefd door de Heer. Onze successen of onze mislukkingen veranderen niets aan zijn liefde voor ons. Die liefde is constant en onze redding is gegarandeerd. Maar waarom stelt de Heer dan zo'n hoge norm voor toewijding?

Toren bouwen, oorlog voeren

Terwijl Jezus drie voorwaarden stelt voor een echte discipel, laat Hij als het ware twee foto's zien aan zijn publiek. Op de eerste foto zien we een bouwer die graag een toren wil gaan bouwen (vers 28-30). De tweede foto is die van een koning die oorlog gaat voeren tegen een andere koning (vers 31-32). De bouwer en de koning moeten allebei kijken naar hun doel, en nagaan wat ze nodig hebben om dit doel te bereiken. We kunnen deze 'foto's' zien als een oproep om de kosten te berekenen als je een discipel van Jezus Christus wilt worden. Redding is een cadeau van God, maar het houdt wel in dat onze trots en koppige wil gebroken moeten worden. Zijn we bereid om een dergelijke prijs te betalen? Of zijn wij op zoek naar een minder

vermoeiende versie van het christendom? Misschien kunnen we ook naar deze foto's kijken vanuit een ander perspectief. We weten dat de Heer op dit moment één doel heeft: de opbouw van zijn kerk. Jij en ik zijn levende stenen. Door voorwaarden te stellen, geeft de Heer aan dat Hij graag bouwt met stenen van goede kwaliteit. We weten dat we momenteel verwickeld zijn in een geestelijke oorlog. Deze drie voorwaarden zeggen iets over de mate van betrokkenheid die Jezus vraagt van zijn soldaten. Als Jezus niet degene is waar ik het meest van houd, zal ik op een kritiek moment Hem verloochenen om een ander achterna te gaan. Als Jezus niet de eerste plaats inneemt, zal ik op een kritiek moment zijn leiding negeren en mijn eigen droom volgen. Als Jezus niet mijn meest waardevolle bezit is, zal ik op een kritiek moment zijn zaak laten vallen om mijn eigen investering veilig te stellen.

“Graag of niet”

Onze Heer Jezus is niet bepaald “politiek correct” te noemen. Sterker nog: Hij is soms heel radicaal, provocerend en confronterend. Hij gaat zijn tafelgenoten niet wegsturen of een wonder uitstellen om te voorkomen dat de religieuze leiders beledigd zijn. Hij spreekt openlijk over vijanden, overspel, echtscheiding en religieuze schijnheiligheid. Hij verhuult zijn taalgebruik niet om zijn publiek te plezieren of om het aantal volgers te verhogen. In het evangelie van Johannes (hoofdstuk 6) zien we dat Jezus mensen aanmoedigt om te stoppen met oppervlakkigheid en te zoeken naar een diepere relatie en toewijding. In Johannes 6:60 lezen we: “Velen dan van Zijn discipelen die dit hoorden, zeiden: Dit woord is hard; wie kan het aanhoren?” Hoe voel jij je over de hoge norm van Jezus? Veel mensen werden aangetrokken door zijn warme persoonlijkheid. Veel mensen volgden Jezus voor materiële voordelen, of om een wonder mee te maken. Maar toen Jezus opriep op tot grotere betrokkenheid, gebeurde er dit: “Van toen af trokken velen van Zijn discipelen zich terug en gingen niet meer met Hem mee” (v. 66).

Hoe voelen leiders zich wanneer hun volgelingen beginnen weg te lopen? Heeft Jezus ook een goedkopere, minder veeleisende versie van het christendom te bieden? Is Jezus nu bereid om te onderhandelen met zijn beste vrienden, zodat ze Hem niet in de steek laten? Als Jezus tegen de ruggen van de mensen die weg gaan aankijkt, richt Hij zich tot de twaalf die over zijn en vraagt: “Wilt u ook niet weggaan?” (Vers 67). Zij waren vrij om zich om te draaien en te vertrekken. Ook al waren ze zijn beste vrienden; Jezus verlaagt niet de norm om hen bij zich te kunnen houden. We moeten er geen misverstand over laten bestaan dat de hoge norm van toewijding aan Jezus nog steeds nodig is vandaag de dag.

Wat beweegt je?

Ieder van ons heeft een ‘motor’ van binnen. Er is iets dat ons drijft, iets dat zorgt dat we opstaan in de ochtend, iets dat ons aanspoort om te studeren en hard te werken. Dat ‘iets’ zorgt voor creativiteit en maakt ons bereid offers te brengen. De motor kan zijn het streven naar comfort, veiligheid, erkenning of succes. Het kan ook een vlucht zijn van de angst, nietigheid of leegte. Wat is de drijvende kracht in jouw leven? Wat beweegt je? De apostel Petrus overdacht bij zichzelf de mogelijkheden die hij had.

Vroeg Jezus te veel? Moest hij Jezus ook verlaten en de vertrekkende mensen achterna gaan? Hij keek naar Jezus en antwoordde: "Heere, naar wie zullen wij heengaan? U hebt woorden van eeuwig leven. En wij hebben geloofd en erkend dat U de Christus bent, de Zoon van de levende God" (v. 68, 69). Wat of wie anders is het waard om de belangrijkste plaats in ons hart en leven vandaag in te nemen? De Heer Jezus roept christenen niet om zich af te zonderen van het normale sociale leven en in het klooster te gaan. Maar Hij vraagt wel om een radicale verandering van binnenuit. Je zult jezelf niet langer zien als een moeder, een ingenieur of een verpleegkundige die toevallig een christen is. Nee, je zult jezelf zien als een christen die toevallig een moeder, een ingenieur of een verpleegkundige is. Deze toewijding aan Jezus maakt mensen niet excentriek of 'zweverig'. Als we voor Jezus in vuur en vlam staan, zien we het leven in het juiste perspectief. We worden betere studenten, betere werknemers, betere burens, betere kinderen, betere ouders, betere christenen. Alleen het centraal stellen van Jezus leidt tot een gezond en evenwichtig leven.

Conclusie

Jezus Christus gaf zijn leven om een volk te verlossen dat daardoor zijn eigendom zou worden. Verlossing wordt gratis aangeboden aan iedereen die zich bekeert, gelooft, en zijn leven aan Jezus geeft. Redding is een geschenk, leven als christen is een uitdaging. Als we bruikbaar willen zijn voor onze Meester, en Hem echt willen volgen, moet er iets in ons breken. Toen Abraham liet zien dat hij meer toegewijd was aan God dan aan zijn zoon, ontving hij zijn zoon terug. Maar in dat proces brak de Heer iets in Abraham. Ben jij gebroken voor God? Of houd je nog iets achter? We moeten bewust onze eigen plannen en dromen overgeven, ons kruis op ons nemen, en Jezus in het middelpunt van ons hart zetten. Hoe kreeg de apostel Paulus het voor elkaar om met blijdschap door te gaan onder zulke moeilijke omstandigheden? Hij was toegewijd aan één persoon: "Want het leven is voor mij Christus" (Filippenzen 1:21). En wees er zeker van: de Heer Jezus is nog steeds de moeite waard!

Philip Nunn
Armenia, Colombia
Februari 2006

Vertaler: Irma Waleson
Bron: www.philipnunn.com